

Socialutskottets yttrande 2025/26:SoU2y

Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade den 24 mars 2026 att anmoda övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2025/26:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025 i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. Ingen följdmotion har väckts med anledning av skrivelsen.

I detta yttrande redovisar socialutskottet sina överväganden i fråga om behandlingen av de riksdagsskrivelser som gäller utskottets beredningsområde.

I yttrandet finns en avvikande mening (S).

Utskottets överväganden

Skrivelsen

I skrivelsen lämnar regeringen en redovisning av vilka åtgärder regeringen vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som överlämnats till regeringen. Redovisningen tar upp samtliga riksdagsskrivelser från det senaste kalenderåret och äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har rapporterats som slutbehandlade av regeringen. Det har inte väckts några motioner med anledning av skrivelsen. Totalt redovisar regeringen 63 riksdagsskrivelser med beslut som riktats till regeringen med anledning av socialutskottets betänkanden, varav 31 riksdagsskrivelser redovisas som slutbehandlade.

Flera av de riksdagsskrivelser som redovisas avser tillkännagivanden till regeringen. Inom socialutskottets beredningsområde redovisar regeringen totalt 61 tillkännagivanden, varav 16 redovisas som slutbehandlade.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tagit del av regeringens redogörelse i skrivelse 2025/26:75 i de delar som berör socialutskottets beredningsområde. Utskottet noterar de åtgärder som regeringen vidtagit med anledning av riksdagens skrivelser. När det gäller de riksdagsskrivelser som regeringen redovisar som slutbehandlade gör utskottet ingen annan bedömning än regeringen.

Stockholm den 28 april 2026

På socialutskottets vägnar

Christian Carlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Christian Carlsson (KD), Jessica Stegrud (SD), Noria Manouchi (M), Karin Sundin (S), Carita Boulwén (SD), Mikael Dahlqvist (S), Malin Höglund (M), Anna Vikström (S), Leonid Yurkovskiy (SD), Gustaf Lantz (S), Thomas Ragnarsson (M), Karin Rågsjö (V), Christofer Bergenblock (C), Mona Olin (SD), Nils Seye Larsen (MP), Dzenan Cisija (S) och Jakob Olofsgård (L).

Avvikande mening

Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025 (S)

anför:

Inledningsvis vill vi påminna om att konstitutionsutskottet framhållit vikten av att regeringen behandlar riksdagens skrivelser skyndsamt och gör ansträngningar för att undvika onödig tidsåtgång när det gäller att behandla riksdagens tillkännagivanden (bet. 2024/25:KU21 s. 27 f.).

Vi noterar att det finns ett flertal tillkännagivanden inom utskottets beredningsområde som ännu inte är tillgodosedda, och vi vill understryka att det är av stor vikt att regeringen nu skyndsamt vidtar åtgärder för att behandla dessa. Vi vill särskilt lyfta fram tre ej slutbehandlade tillkännagivanden. När det gäller dessa anser vi att regeringens hantering har tagit för lång tid. Det gäller tillkännagivandet om huvudmannaskap för personlig assistans (bet. 2020/21:SoU10, rskr. 2020/21:80) och de två tillkännagivandena som rör stöd till personer med funktionsnedsättningar (bet. 2023/24:SoU13 punkt 6 och 7, rskr. 2023/24:256).

I november 2020 beslutade riksdagen om ett tillkännagivande om huvudmannaskap för personlig assistans (bet. 2020/21:SoU10, rskr. 2020/21:80). I tillkännagivandet anförde riksdagen att regeringen skyndsamt skulle ta initiativ till en utredning som skulle ha statligt helhetsansvar för personlig assistans som målsättning. Enligt tillkännagivandet skulle utredningen presentera lagförslag för regeringen senast våren 2022, och regeringen skulle återkomma till riksdagen med lagförslagen så att de kunde träda i kraft före valperiodens slut. I skrivelsen redogör regeringen för att man gjort bedömningen att det mot bakgrund av frågans komplexitet inte var möjligt att presentera ett lagförslag vid den tidpunkt som riksdagen tillkännagett för regeringen. Vidare anför man att Huvudmannaskapsutredningens slutbetänkande har remissbehandlats och för närvarande bereds inom Regeringskansliet.

Huvudmannaskapsutredningen överlämnade sitt slutbetänkande Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans (SOU 2023:9) till regeringen i mars 2023. Utredningens största och viktigaste förslag innebär att staten genom Försäkringskassan ska ta över det fulla ansvaret för beslut och finansiering av all personlig assistans. Vi anser att regeringen bör genomföra Huvudmannaskapsutredningens förslag.

I juni 2024 beslutade riksdagen om ett tillkännagivande till regeringen om att se över förutsättningarna för avgiftsfri ledsagning för personer med synnedsättning och om att reglera insatsen i en särskild lag (bet. 2023/24:SoU13 punkt 6, rskr. 2023/24:256). Regeringen anför i skrivelsen att frågan inte har kunnat prioriteras under 2025. Riksdagens tillkännagivande beslutades mot bakgrund av Socialstyrelsens rapport Förändringar av ledsagning över tid – Rapport till regeringen, som överlämnades i juni 2023. I

rapporten föreslår Socialstyrelsen bl.a. att förutsättningarna för att reglera insatsen ledsagning i en särskild lag utreds. Enligt vår mening är det angeläget att regeringen snarast påbörjar detta arbete.

I juni 2024 beslutade riksdagen också om ett tillkännagivande om uppräknings av assistansersättning (bet. 2023/24:SoU13 punkt 7, rskr. 2023/24:256). Enligt beslutet bör regeringen årligen redovisa hur schablonbeloppet har räknats fram och göra en översyn av modellen för uppräknings av assistansersättningen. Regeringen har i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 9 s. 184) angett att man avser att undersöka införandet av en indexering av schablonbeloppet för assistansersättningen i syfte att öka förutsägbarheten för assistansmottagare och assistansanordnare. Alla utförare av assistans är beroende av det s.k. timbeloppet för assistansersättningen. Vi anser därför att regeringen snarast ska återkomma till riksdagen med förslag i enlighet med riksdagens beslut.

Sammanfattningsvis anser vi att regeringens hantering av vissa tillkännagivanden tar för lång tid och vi förutsätter att regeringen nu skyndsamt vidtar åtgärder för att behandla riksdagens tillkännagivanden. I övrigt har vi inget att invända mot utskottets ställningstagande.